

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	853-03-3
Дата	10 / 01 2018 г.

ДОКЛАД

Относно: Указ № 274 на Президента на Република България, постъпил на 02.01.2018 г., за връщане за ново обсъждане на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, приет от Народното събрание на 20 декември 2017 г. и мотивите към указа.

На свое заседание, проведено на 10 януари 2018 г., Комисията по правни въпроси обсъди Указ № 274 на Президента на Република България, постъпил на 02.01.2018 г., за връщане за ново обсъждане на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, приет от Народното събрание на 20 декември 2017 г. и мотивите към указа.

На заседанието присъстваха: От Администрацията на Президента на Република България - проф. Емилия Друмева - председател на Правния съвет на Президента и г-н Пламен Узунов - секретар по правни въпроси и антикорупция; от Министерството на правосъдието - г-н Евгени Стоянов - заместник – министър и г-н Любомир Талев- директор дирекция „Съвет по законодателство”; от Държавна агенция „Национална сигурност” - г-жа Таня Каракаш - директор дирекция „Правно-нормативна дейност”; от Българска стопанска камара - г-жа Мариела Радева - главен експерт; от Български институт за правни инициативи - г-жа Неда Грозева – експерт; от Института за пазарна икономика - г-н Иван Георгиев - правен експерт; от Фондация “Антикорупционен фонд” – г-жа Деница Руканова - управител; от Национално Движение на Българските Граждани: - г-жа Радка Николова; от Движение „Защита на гражданите и държавата” - г-жа Капка Донева и г-жа Марина Мучакова.

Председателят на комисията г-н Данаил Кирилов докладва указа на Президента и мотивите към него, като посочи, че на основание чл. 101, ал. 1 от Конституцията, президентът връща за ново обсъждане в Народното

събрание Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, приет от Народното събрание на 20 декември 2017 г., като го оспорва по принцип и в неговата цялост.

В мотивите си Президентът посочва, че приетият закон за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество не създава подходяща нормативна основа за справяне с корупцията и ще затрудни борбата с нея. Отбелязано е, че противодействието на корупцията не се свежда само до мерките, посочени в закона и не се осъществяват единствено от Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, като извън обхвата на закона остават редица органи и звена с функции в областта на противодействие на корупцията.

Изложено е становище, че изброяването на съставите по чл. 108, ал. 1 от закона не са съобразени с целите на приетия закон и с връзката между особеностите на отделните престъпни състави.

Положително се оценява създадената публична процедура за определяне на председателя, заместник-председателя и членовете на Комисията, но като неподходящо законодателно решение се посочва изискуемият 5-годишен професионален стаж за заместник-председателя и членовете на Комисията, който не създава достатъчни гаранции за тяхната професионална компетентност. Като неподходящо се отчита и приетото законодателно решение заместник-председателят и членовете на комисията да се избират по предложение на председателя ѝ.

С указа се оспорва липсата на съдебен контрол върху решения на Комисията за образуване и прекратяване на производствата по проверка за имуществено състояние и по отнемане на незаконно придобито имущество, както и намаляването на регресната отговорност за вреди, причинени от действията на членовете на Комисията.

В мотивите към указа се отбелязва, че приетият закон не създава достатъчно гаранции за подателите на сигнали за корупция и конфликт на интереси и не прегражда възможността за предприемане на неблагоприятни действия срещу лицето, което е подало сигнал.

Президентът отчита като положително обединяването на процедурата по установяване на конфликта на интереси и по налагането на санкции, но приема за неефективен децентрализирания модел за установяване на конфликт на интереси, тъй като приема, че този модел не осигурява достатъчно гаранции за безпристрастност на лицата, установяващи конфликта на интереси.

Отбелязва се необходимостта от прецизиране на уредбата относно декларирането, конфликта на интереси и административнонаказателната отговорност по отношение на лицата, които не заемат висши публични длъжности и се изтъква, че при установен конфликт на интереси предвидения едногодишен срок за незаемане на висша публична длъжност няма да има възпиращ ефект.

Посочва се също, че разпоредбите на глава девета се нуждаят от прецизиране, като се отбелязва необходимостта от уеднаквяване на терминологията в отделните разпоредби.

Поставен е въпросът за спазване на принципа за съразмерността и осигуряването на гаранции за защита на правата на човека и основните свободи при използването на специалните разузнавателни средства. В мотивите Президентът счита за наложително при образуване на проверка Комисията да прилага едни и същи методи за определяне на стойността на имуществото, както и създаването на нормативна база, която да подобри модела на управление на отнетото имущество.

Професор Емилия Друмева представи мотивите, като увери, че те са подготвени отговорно, добронамерено и чрез задълбочен анализ на правната материя. Подчерта, че аргументите в мотивите са юридически, като изложи конституционните основания и механизмите за упражняване на правото на вето на Президента.

Г-н Евгени Стоянов отбеляза, че при подготовката на законопроекта са обсъдени и взети предвид всички постъпили становища и мнения, като уточни, че мотивите към Указа не съответстват концептуално на възприетото понятие за корупция, което е по – широко и не се ограничава до съставите в Наказателния кодекс.

В дискусиата взеха участие народните представители Димитър Лазаров, Данаил Кирилов, Десислава Атанасова, Христиан Митев, Крум Зарков, Пенчо Милков, Явор Божанков, Филип Попов и Димитър Стоянов.

Народните представители Крум Зарков, Филип Попов, Явор Божанков, Димитър Стоянов и Пенчо Милков изразиха подкрепата си към Указа и изложените мотиви. Изразено беше становището, че вето е напълно аргументирано, като се наблегна върху неясното съдържанието на понятието за корупция, избора на Председателя на Комисията от Народното събрание, недостатъчните правомощия за извършване на разследваща дейност, невъзможността на закона да постигне поставените цели, механичното събиране на действащите органи и процедурните

правила, липсата на защита на подалото сигнал лице, ограничената регресна отговорност на членовете на Комисията и употребата на специални разузнавателни средства. В допълнение беше посочено, че изброяването на престъпните състави в чл.108, ал.1 води до „дефокусация“ на закона. Г-н Божанков отбеляза, че не е направен анализ за последващо въздействие на закона, и че събирането на различните органи ще продължи тази неефективност в борбата с корупцията.

Народните представители Данаил Кирилов, Десислава Атанасова, Димитър Лазаров и Христиан Митев изразиха подкрепата си към закона, като отбелязаха, че списъкът с корупционните престъпления не следва да бъде изчерпателен, тъй като проверка по чл. 107, ал.2 се извършва, освен в случаите по чл. 108, ал. 1 и при установено несъответствие в размер на не по-малко от 20 000 лв., при установен с влязъл в сила акт конфликт на интереси , при неподаване в срок на декларация по чл. 35, ал. 1, т. 2 или 4, както и при уведомяване от административнонаказващия орган, когато има административно нарушение, установено с влязъл в сила акт, което е от естество да създава облага на стойност над 50 000 лв. Г-н Кирилов посочи, че именно създаването на единен антикорупционен орган е основната цел на закона и обединяването на функциите ще допринесе за по-добрата работа на тези звена, като акцентира върху необходимостта докато трае досъдебното производство и се събират доказателства за формулиране на конкретен престъпен състав, да може да бъдат предприети всички мерки, предвидени в този закона за обезпечаване на възможността за отнемане на незаконно придобитото имущество и по този начин да се защити обществения интерес.

По повод твърдението за липсата на достатъчни гаранции при използването и прилагането на специални разузнавателни средства беше отбелязано, че в чл. 104, ал. 3 от закона е посочено, че редът за прилагане на оперативно-издирвателни дейности и в частност употребата на специални разузнавателни средства се извършва по реда на закона за специалните разузнавателни средства и съдебната власт упражнява контрол и съблюдава правата на човека и основните свободи при употребата им.

Отбеляза се също, че отговорността на членовете на Комисията е същата и в сега действащия чл. 17 от Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество и по този начин се осигурява вземането на свободно от икономически натиск решение на членовете.

След проведената дискусия, Комисията по правни въпроси с 10 гласа „за”, 7 гласа „против“ и 0 гласа „въздържал се” предлага на Народното събрание да приеме повторно Закона за противодействие

на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество,
приет от Народното събрание на 20 декември 2017 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ:**

ДАНАИЛ КИРИЛОВ